



**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ  
ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗΣ ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑΣ**

## **Οι νεότερες εξελίξεις της ιατρικής στην αντιμετώπιση του καρκίνου της παιδικής ηλικίας Συμμετοχή της χώρας μας στο Ευρωπαϊκό «γίγνεσθαι»**

**Σοφία Πολυχρονοπούλου, MD, PhD,**

*Πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Παιδιατρικής Αιματολογίας-Ογκολογίας (ΕΕΠΑΟ),  
Συντονίστρια Διευθύντρια του Τμήματος Παιδιατρικής Αιματολογίας-Ογκολογίας (ΤΑΟ),  
Εκπρόσωπος στο Πανευρωπαϊκό Δίκτυο για τον Παιδικό Καρκίνο «ERN PaedCan» του Ν.Π. «Η Αγία  
Σοφία», Πρόεδρος της Ογκολογικής Επιτροπής, Νοσοκομείο Παιδών «Η Αγία Σοφία», Αθήνα*

Η παρούσα συνέντευξη τύπου δίνεται με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας κατά του καρκίνου στο παιδί και τον έφηβο, όπως έχει καθιερωθεί η 15η Φεβρουαρίου κάθε έτους, και επιθυμεί να μεταφέρει στην κοινωνία μας ένα μήνυμα αισιοδοξίας αλλά και βεβαιότητας, για το ότι οι περισσότερες μάχες κατά του καρκίνου της παιδικής και εφηβικής ηλικίας είναι πλέον νικηφόρες.

Η επιστημονική κοινότητα γενικότερα, και οι Έλληνες επιστήμονες ειδικότερα, έχουμε και τη γνώση αλλά και τα όπλα για τις μάχες που δίνουμε για την αύξηση των ποσοστών ίασης των παιδιών μας, με παράλληλη έμφαση στην υψηλού επιπέδου ποιότητα ζωής τους.

Ο παιδικός καρκίνος προσβάλλει κάθε χρόνο περίπου 14 στα 100.000 παιδιά. Οι πιο συχνόι τύποι παιδικού καρκίνου είναι η οξεία λευχαιμία, οι όγκοι του κεντρικού νευρικού συστήματος, το λέμφωμα, το νευροβλάστωμα, το νεφροβλάστωμα και τα σαρκώματα.

Στην Ελλάδα κάθε χρόνο υπολογίζεται ότι διαγιγνώσκονται με καρκίνο 330 παιδιά από γεννήσεως μέχρι της ηλικίας των 16 ετών. Στην Ευρώπη, αντίστοιχα, οι νέες διαγνώσεις ετησίως ανέρχονται στις 35.000 περιπτώσεις.

Από τις αρχές του 2021 λειτουργεί υπό την αιγίδα του Υπουργείου Υγείας, το Εθνικό Μητρώο Ασθενών Παιδικής Ηλικίας με Νεοπλασματικά Νοσήματα, που έχει ως στόχο την ακριβή επιδημιολογική καταγραφή του παιδικού καρκίνου στη χώρα μας και τη συλλογή δημογραφικών δεδομένων για την εξαγωγή συμπερασμάτων, σχετικά με την επίπτωση των νεοπλασιών, την κατανομή ανά ηλικία, και την έκβαση των ασθενών μας.

Σήμερα ο παιδικός καρκίνος μπορεί να αντιμετωπιστεί και να νικηθεί.

Ενώ στα μέσα του 1970 η επιβίωση των παιδιών στα 5 έτη μετά τη διάγνωση με καρκίνο ήταν μόλις 58%, πλέον οι πρόοδοι που σημειώθηκαν κατά τις τελευταίες δεκαετίες έχουν αυξήσει αυτή την 5ετή επιβίωση περισσότερο από 85%.

Η ιατρική έρευνα, φέρνει απτά αποτελέσματα, τα οποία ενισχύουν τον καθημερινό αγώνα που δίνουμε όλοι μας, γιατροί, νοσηλευτές, ψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί, εκπαιδευτικοί, φαρμακοποιοί, φυσιοθεραπευτές, διατροφολόγοι και πολλοί άλλοι επαγγελματίες υγείας, ώστε οι μικροί μας ασθενείς να λαμβάνουν τη βέλτιστη θεραπεία μέσα στις καλύτερες συνθήκες περίθαλψης. Στόχος είναι πάντα η ολιστική αντιμετώπιση του παιδιού με καρκίνο.

Η σημαντική αυτή πρόοδος στον τομέα αντιμετώπισης του παιδικού καρκίνου, οφείλεται σε ένα συνδυασμό παραγόντων που περιλαμβάνουν τη βελτίωση της υποστηρικτικής αγωγής, τη βελτίωση χειρουργικών, ακτινοθεραπευτικών και απεικονιστικών μεθόδων και την εισαγωγή σύγχρονων τεχνολογιών για τη διάγνωση και τη διαστρωμάτωση κινδύνου και ακόλουθης θεραπείας των ασθενών.

Επίσης, τα τελευταία χρόνια έχουμε πλέον τα μέσα να μελετήσουμε και να κατανοήσουμε τον ρόλο των συνδρόμων γενετικής προδιάθεσης σε εμφάνιση καρκίνου στην παιδική ηλικία και επομένως να εφαρμόσουμε προγράμματα πρώιμης ανίχνευσης της νόσου σε ειδικούς πληθυσμούς.

Επιπρόσθετα, η κατανόηση σε μεγαλύτερο βάθος της παθογένεσης του παιδικού καρκίνου οδήγησε στη δυνατότητα ανίχνευσης μοριακών στόχων στον όγκο εξατομικευμένα σε κάθε ασθενή. Επίσης οδήγησε στην ανάπτυξη νέων και στοχευμένων θεραπειών, όπως της ανοσοθεραπείας με χρήση μονοκλωνικών αντισωμάτων, των αναστολέων πρωτεοσωματίου, των αναστολέων μικρών μορίων, των τροποποιητών της μεθυλίωσης και άλλων.

Αξίζει να γίνει ιδιαίτερη αναφορά σε μια πρόσφατη επαναστατική μέθοδο που εφαρμόζεται πλέον και στην Ελλάδα σε ασθενείς με οξεία λεμφοβλαστική λευχαιμία και είναι η CAR-T κυτταρική θεραπεία. Πρόκειται για ένα είδος κυτταρικής θεραπείας όπου συλλέγονται ειδικά κύτταρα του ασθενούς, τροποποιούνται γενετικά στο εργαστήριο (CAR) έναντι των λευχαιμικών κυττάρων και επανεγχέονται στον ασθενή, λειτουργώντας ως όπλο που αναγνωρίζει και σκοτώνει τα κακοήθη κύτταρα.

Σημαντικός σταθμός της παιδιατρικής αιματολογίας-ογκολογίας στην Ελλάδα είναι η αναγνώριση του Νοσοκομείου Παιδών «Η Αγία Σοφία» ως κέντρου εμπειρογνωμοσύνης για τον παιδικό καρκίνο, σε πανελλήνιο επίπεδο το 2019.

Από τις αρχές του 2022 το Νοσοκομείο Παιδών «Η Αγία Σοφία» αποτελεί επίσημο μέλος του δικτύου ευρωπαϊκών κέντρων εμπειρογνωμοσύνης για τον παιδικό καρκίνο (ERN PaedCan) και έχω την τιμή να το εκπροσωπώ επιστημονικά στο αντίστοιχο Διεθνές Forum.

Σε αυτά τα πλαίσια, η Ελλάδα, έχοντας διεθνείς προδιαγραφές σε κλινικό και ερευνητικό επίπεδο, θέλησε να συμμετάσχει επίσημα στις διεθνείς αυτές μελέτες, συμβάλλοντας στην εξέλιξη της γνώσης, αλλά ταυτόχρονα παρέχοντας υψηλού επιπέδου φροντίδα στους μικρούς της ασθενείς.

Το 2023 η Ελλάδα και με κύριο ερευνητή την υποφαινομένη, ενεργοποίησε το πρώτο διεθνές πρωτόκολλο θεραπείας, Υποτροπής Λευχαιμίας, με Ευρωπαϊκούς Πόρους (Horizon Mission 2022), οι οποίοι θα αποδοθούν στο Νοσοκομείο Παιδών «Η Αγία Σοφία».

Σήμερα, περισσότερα από 20 διεθνή πρωτόκολλα είναι ενεργοποιημένα στον ελληνικό χώρο.

Η συμβολή της Φλόγας και η οικονομική της στήριξη σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Παιδιατρικής Αιματολογίας-Ογκολογίας (ΕΕΠΑΟ), που έχει αναλάβει την ενεργοποίηση πολλών διεθνών πρωτοκόλλων, είναι εξαιρετική. Και η συνεργασία αυτή συνεχίζεται και προβλέπεται να επεκταθεί περαιτέρω.

Η συμβολή του συλλόγου Φλόγα δεν περιορίζεται μόνο σε αυτή τη δράση.

Η Φλόγα είναι παρούσα και στηρίζει τους ασθενείς, τις οικογένειές τους αλλά και τους επιστήμονες Υγείας του χώρου, ιατρούς, νοσηλευτές καθώς και τις ερευνητικές και εκπαιδευτικές ανάγκες τους αλλά και όλους όσους πλαισιώνουν τη φροντίδα των παιδιών με τελικό στόχο να προσφέρει το βέλτιστο σε κάθε παιδί με καρκίνο.